

DENTAL ANXIETY OF SCHOOL-AGE CHILDREN - GENDER DIFFERENCES

Ramona Vlad, Mirela Vlad

PhD Student, University of Medicine and Pharmacy Tîrgu Mureș, Primary school teacher, "George Enescu" Music College in Bucharest

Abstract: The aim of our study is to identify the differences in how the dental act is perceived among boys and girls of 8-10 years old. A sample of 115 school children, including 52 boys and 63 girls, aged between 8-10 years old, were interviewed. The pupils who were questioned attend "Nicolae Balcescu" Secondary School in Tirgu Mures and "Sf. Gheorghe" Secondary School in Sangeorgiu de Mures. We have chosen these two groups to see if there are differences in the perception of the dental act. In terms of psychological method, the questionnaire and the semi-structured interview. Both groups were second and third-grade students with similar socio-economic status.

The results showed that most children had been to the dentist. The highest degree of anxiety is manifested by the boys, but there are no significant differences between the answers of results regarding the degree of anxiety in the dental office. The study shows that the degree of child anxiety at the dentist is influenced by the individual experience with dental act and by the parental education.

Keywords: Dental anxiety, school children, oral health, boys and girls

Introducere

Anxietatea reprezintă o stare emoțională, de neliniște și teamă, însoțită de unele modificări fiziologice și comportamentale. Stările anxioase pot fi însoțite de fenomene organo-funcționale precum palpitațiile, dificultăți în respirație și transpirația. Doron R., Parot F. (2006)

Kaplan și Sadock definesc anxietatea ca o stare caracterizată prin sentimentul de "teamă fără obiect, însoțit de semne somatice care indică hiperactivitatea sistemului nervos". Kaplan HL., Sadoc VA. (2001)

Freud explică factorul subiectiv implicat în anxietate, dar marchează și limitele acestuia, arătând implicațiile neglijării factorilor sociali care i-au modelat subiectului afectivitatea în prima copilărie. Freud S. (1990)

Pot fi afectate de anxietate persoane de vârste diferite. Școlarii reprezintă o categorie aparte, vulnerabilă din punct de vedere psihologic, datorită transformărilor atât de natură biologică, cât și psihologică, la care sunt supuși copiii de această vârstă.

Anxietatea poate determina inhibarea comportamentului, subminarea propriilor resurse, scăderea capacității de concentrare și de învățare, precum și dificultățile de comunicare.

Material și metodă

Studiul și-a propus să identifice diferențele de gen în ceea ce privește anxietatea școlarii la stomatolog. S-a desfășurat pe un lot de 115 copii (63 fete și 52 băieți) din Tîrgu Mureș și Sângeorgiu de Mureș, aparținând Școlii Gimnaziale "Nicolae Bălcescu" și Școlii Gimnaziale "Sf. Gheorghe". Elevii au vârste de 8-10 ani și fac parte din clasa a II-a și a III-a.

Au fost aplicate două chestionare cu răspunsuri la alegere, pentru a se identifica modul de percepere a actului stomatologic și, totodată, fidelitatea răspunsurilor. S-a urmărit ca nivelul socio-economic al copiilor chestionați să fie unul asemănător. Metodele de investigație au fost chestionarul, conversația și demonstrația.

Chestionarul nr. 1 a cuprins nouă întrebări cu răspunsuri la alegere și o întrebare deschisă, care a vizat enumerarea motivelor personale ce determină anxietatea. Prin acest chestionar au fost identificate răspunsurile în legătură cu prima vizită la stomatolog, teama de aparatura medicală, injecție, precum și impactul pe care l-a avut asupra lor prima vizită la stomatolog.

Chestionarul nr. 2, aplicat la o lună de zile după primul chestionar, a cuprins cinci itemi și a urmărit aflarea răspunsurilor la întrebări regăsite și în primul chestionar, folosindu-se de această dată emoticoane cu fețe vesele sau triste, pe o scală de la 1 la 5.

Rezultate

Răspunsurile copiilor au arătat că trăirea, exprimarea și recunoașterea emoțiilor reprezintă un domeniu în care pot apărea diferențe de gen, chiar dacă nu foarte mari.

Sunt prezentate doar acele grafice care indică diferențe între fete și băieți, respectiv cele corespunzătoare răspunsurilor la întrebările 2, 3, 4, 5 și 6 din Chestionarul nr. 1.

Tabelul 1(Diferențe pe gen: băieți/fete, Chestionarul nr. 1)

Item	Băieți: 52	Fete: 63	Valoare p
1a	38	51	0,3733
1b	14	12	
2a	10	18	0,5187
2b	24	26	
2c	4	7	
3a	25	40	0,2298
3b	13	11	
4a	23	23	0,4473
4b	29	40	
5a	28	27	0,2650
5b	24	36	
6a	9	17	0,5666
6b	18	17	
6c	12	16	
6d	13	13	
7a	16	22	0,7049
7b	20	18	
7c	4	7	
7d	12	16	
8a	13	16	1,0000
8b	39	47	
9a	29	32	0,7077
9b	23	31	

Tabelul 2(Diferențe pe gen: băieți/fete, Chestionarul nr. 2)

Item	Băieți: 52	Fete: 63	Valoare p
I1f1	20	24	0,8544
I1f2	7	9	
I1f3	5	10	
I1f4	11	10	

I1f5	9	10	
I2f1	24	37	0,2990
I2f2	5	9	
I2f3	9	4	
I2f4	5	5	
I2f5	9	8	
I3f1	14	14	0,3601
I3f2	6	17	
I3f3	11	10	
I3f4	8	9	
I3f5	13	13	
I4f1	11	19	0,5118
I4f2	7	10	
I4f3	7	6	
I4f4	11	7	
I4f5	16	21	
I5f1	15	24	0,5006
I5f2	6	9	
I5f3	12	7	
I5f4	9	11	
I5f5	10	12	

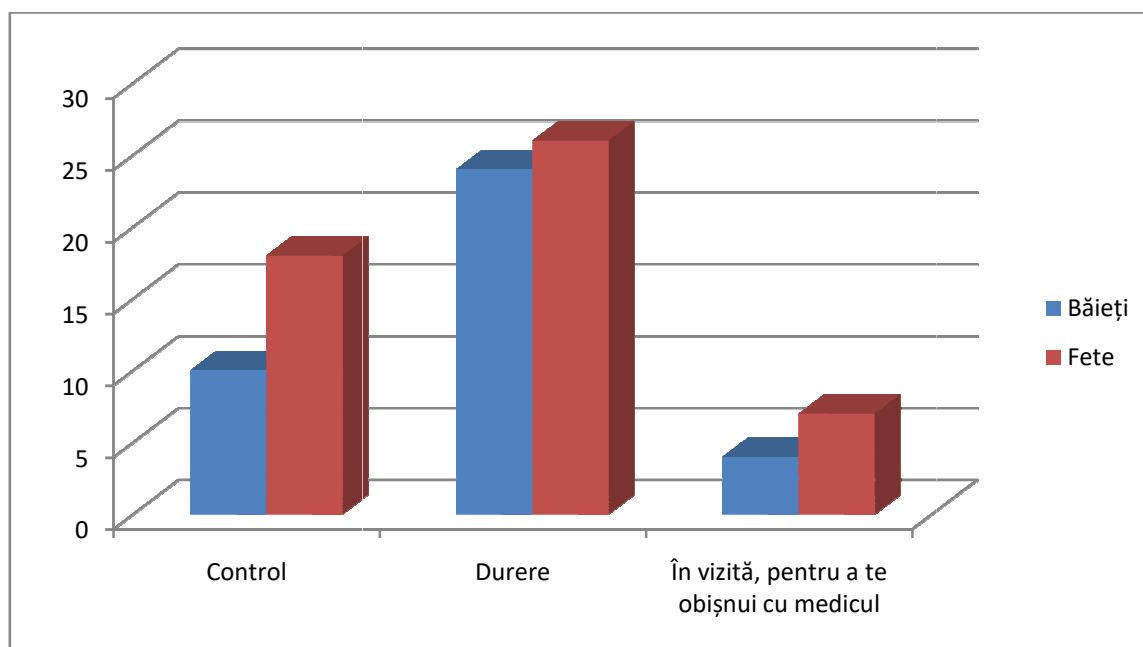

Figura 1. Distribuția răspunsurilor la întrebarea 2
Pentru ce ai mers la stomatolog?

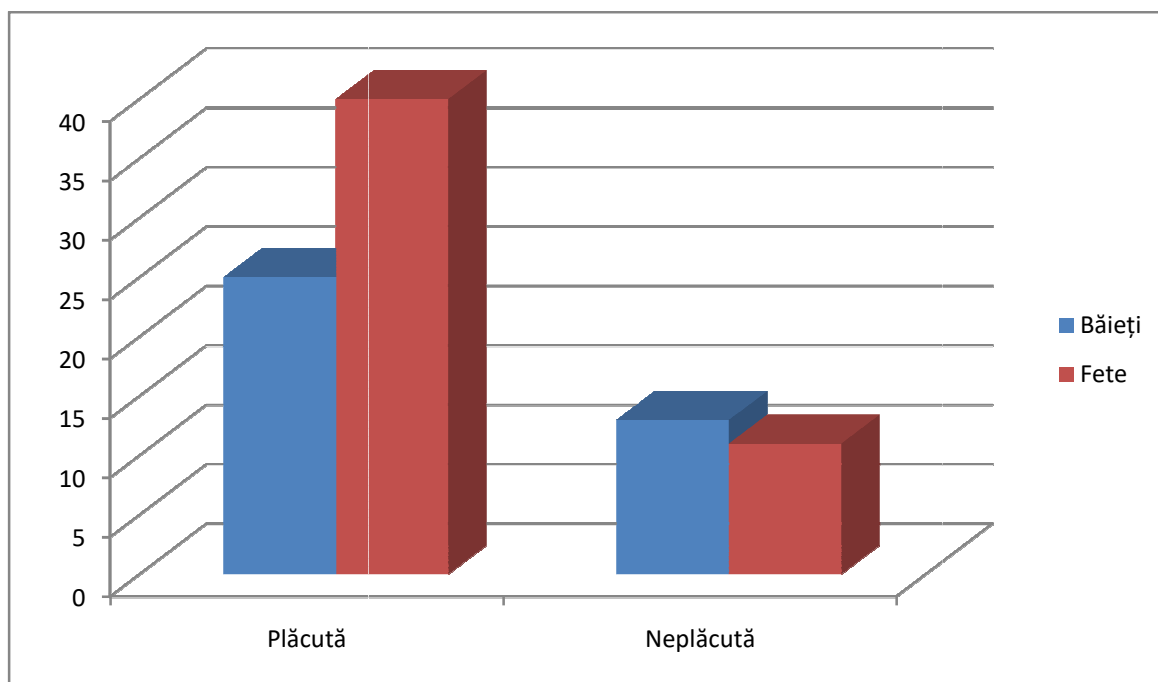

Figura 2. Distribuția răspunsurilor la întrebarea 3
Cum ți s-a părut prima vizită?

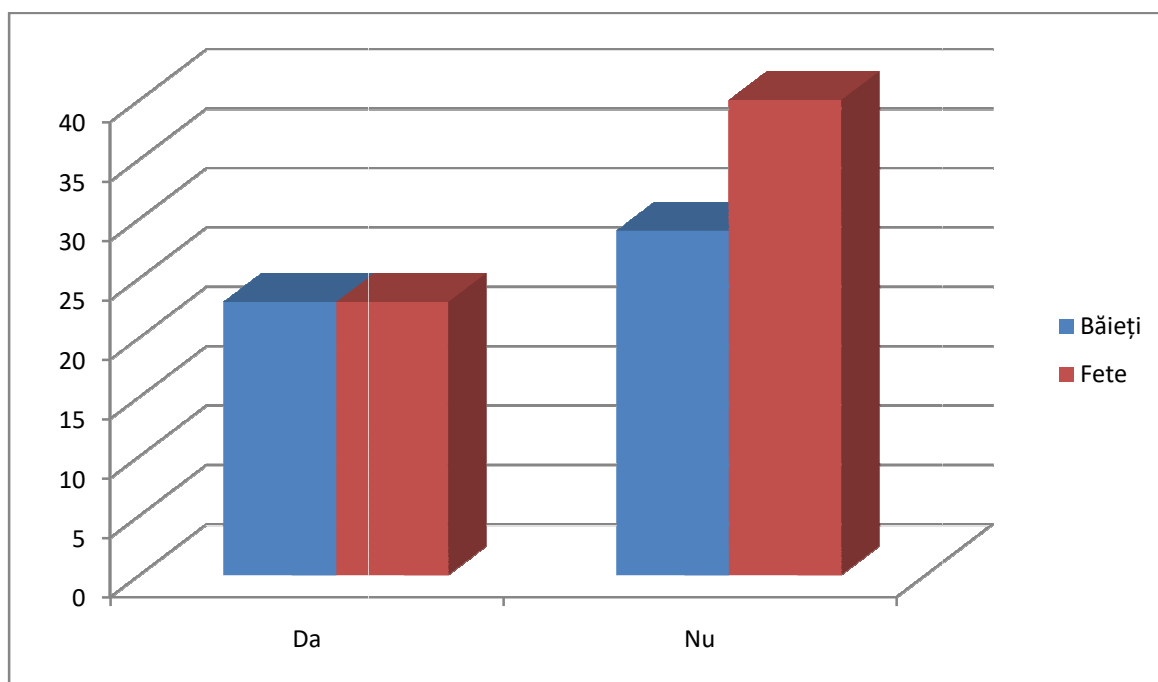

Figura 3. Distribuția răspunsurilor la întrebarea 4
Te temi de aparatura medicală?

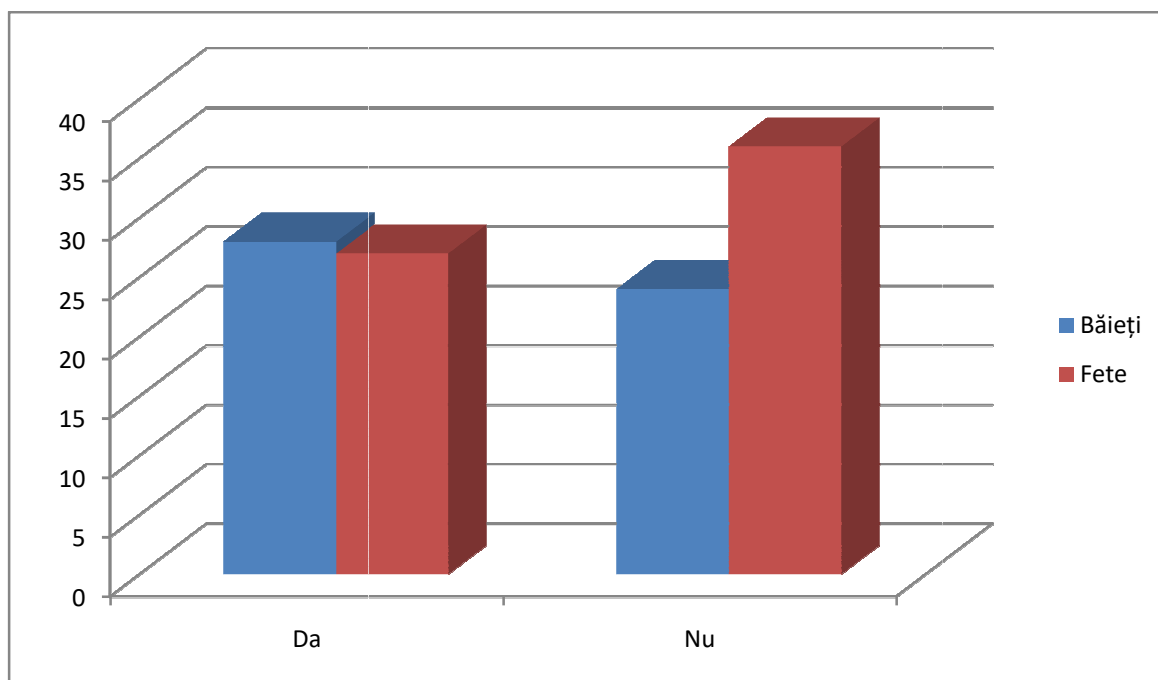

Figura 4. Distribuția răspunsurilor la întrebarea 5
Ți-e frică de injecție?

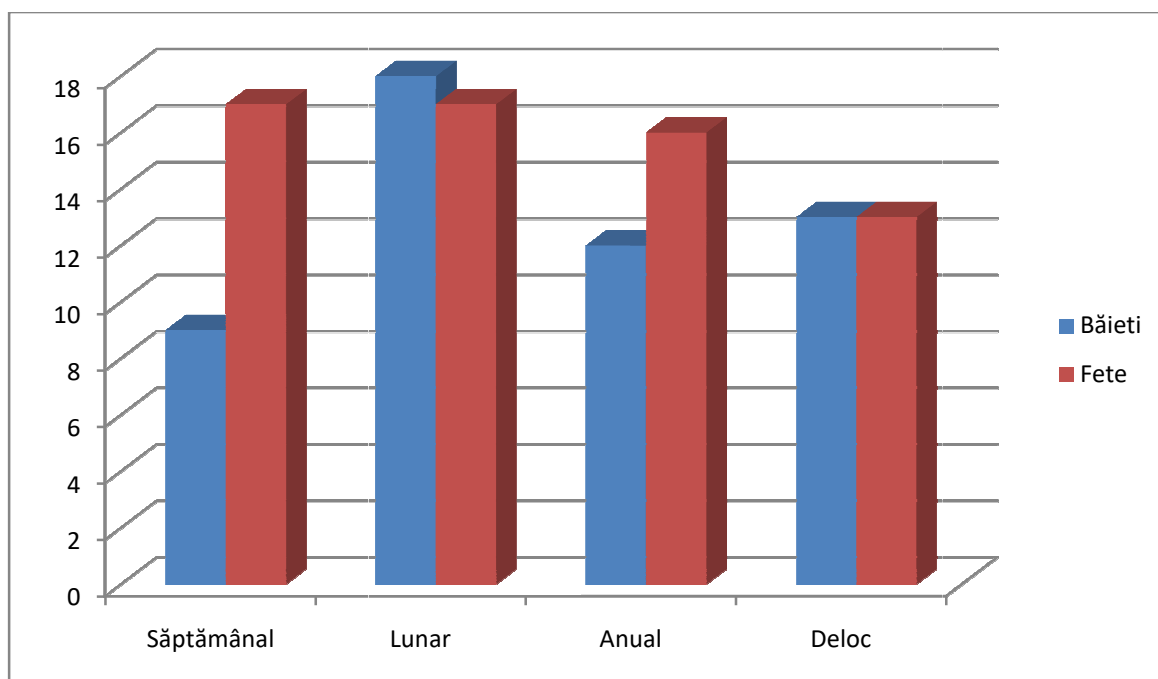

Figura 5. Distribuția răspunsurilor la întrebarea 6
Cât de des ți-ai dori să mergi la stomatolog?

Discuții

Rezultatele asemănătoare obținute de copii la cele două chestionare demonstrează fidelitatea răspunsurilor acestora.

Deși tendința firească este aceea de a merge la stomatolog doar atunci când apar probleme, au declarat că merg la stomatolog chiar și numai pentru control, 18 fete din 63 și 10 băieți din 52. Își doresc să meargă săptămânal la stomatolog 17 fete din cele 63 și 9 băieți din cei 52. Se tem de aparatura medicală și de injecții un număr mai mare de băieți decât de fete. Deși diferențele nu sunt mari, se remarcă ușoare diferențe de percepere a actului stomatologic, fetele dovedind, prin răspunsurile date, mai puțină teamă decât băieții.

La ultima întrebare a Chestionarului nr. 1, câțiva băieți au declarat că atunci când merg la stomatolog se gândesc cum ar putea evada din acel spațiu, ei justificând aceasta prin teama de durere.

Diferențele înregistrate între răspunsurile fetelor și ale băieților se pot explica și prin faptul că multe dintre fetițele chestionate au declarat că își doresc să devină medici, unele medici stomatologi. Aceasta explică într-un fel lipsa temerilor unor fetițe față de halatul alb, aparatura medicală, injecție și dorința de a merge cât mai des în cabinetul stomatologic. Jocurile în care ele includ și “de-a stomatologul” le-au ajutat pe multe dintre ele să-și învingă temerile față de actul stomatologic.

Problematika anxietății la stomatolog a constituit un fenomen comun, des întâlnit în literatura de specialitate. Alte studii au arătat că există o prevalență a fricii dentare de 23,4% la școlarii având vârste cuprinse între 12 și 15 ani. Pramila M., et al (2010), Marya CM., et al (2012)

Un rol important în combaterea anxietății la stomatolog și în tratarea copiilor anxioși îl are formarea medicală continuă și experiența medicului stomatolog. Diercke K., et al (2012)

Concluzii

Anxietatea constituie un răspuns normal la noutate, având un rol major în dezvoltarea cognitivă și emoțională a individului.

Un număr mai mare de fete decât băieți au declarat că merg la control la stomatolog, astfel: 11,34% din totalul fetelor, spre deosebire de 5,2 % din numărul băieților.

Au considerat plăcută prima vizită la stomatolog: 25,2% dintre fete, spre deosebire de băieți, care au răspuns afirmativ doar în proporție de 13%.

Mai multe fete decât băieți au declarat că nu se tem de aparatura medicală, respectiv 25,2% dintre fete și 15,08% dintre băieți și nici de injecții: 22,68% dintre fete, comparativ cu 12,48% dintre băieți. Și tot mai multe fete și-ar dori să meargă săptămânal la stomatolog: 10,71% dintre fete, spre deosebire de băieți, care ar dori să meargă săptămânal doar în proporție de 4,68%.

Rezultatele arată că deși nu sunt mari, pot exista totuși diferențe între fete și băieți în privința anxietății la stomatolog, la această vârstă.

Este necesară implementarea, în școli și grădinițe, a unor programe de educație pentru sănătatea orală a copiilor, astfel încât aceștia să își formeze o percepție corectă asupra actului stomatologic, a medicului și aparaturii medicale, pentru înlăturarea temerilor care de cele mai multe ori se bazează pe necunoaștere.

BIBLIOGRAPHY

1. Doron R, Parot F - *Dicționar de psihologie*, Ed. Humanitas, București, 2006, 54; 60.

2. Kaplan HI, Sadoc BJ, Sadoc VA -*Manual de buzunar de psihiatrie clinică*, Ed. Medicală, București, 2001, 122; 202.
3. Freud S -*Introducere în psihanaliză*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1990, 326.
4. Pramila M, Murthy AK, Chandrakala B, Ranganath S -*Dental fear in chilgren and its relation to dental caries and gingival condition - A cross sectional study in Bangalore city, India*, Int J Clin Dent Sci, 2010;1:1-5.
5. Marya CM, Grover S, Jnaneshwar A, Pruthi N -*Dental anxiety among patients viviting a dental institute in Faridabad, India*, West Indian Medical Journal, 2012, 61:187 - 190.
6. Diercke K, Ollinger I, Bermejo JL, Stucke K, Lux CJ, Brunner M -*Dental fear in children and adolescents: a comparison of forms of anxiety management practised by general and paediatric dentists*, International Journal of Paediatric Dentistry, 2012, 22:60-67.